

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту
інноватики, природокористування та
інфраструктури

Василь БРИЧ

В. Бріч 2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2025 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту
новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

С. Питель 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни “ОСНОВИ ПРАВА”

ступінь вищої освіти: бакалавр

галузь знань: 20 - Аграрні науки та продовольство

спеціальність: 201 - Агрономія

освітньо-професійна програма: Агрономія

Кафедра цивільного права і процесу

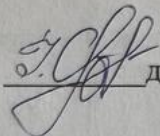
Форма навчання	Курс	Семес- тр	Лекції	Практ.	ІРС	СРС	Тренінг	Разом	Екзамен, залік
Денна	3	6	32	14	3	95	6	150	залік, 6
Заочна	3	6	8	4	-	138	-	150	Залік, 6

29.01.2025

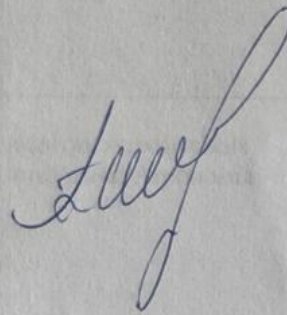
Тернопіль – ЗУНУ,
2025

Робочу програму склала доцент кафедри, к.е.н., доцент Ольга ЗИГРІЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри цивільного права і процесу, протокол № 1 від 26.08.2025 р.

Завідувач кафедри д.ю.н., професор Ірина ЛУКАСЕВИЧ-КРУТНИК

Гарант ОП

Антін ШУВАР

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПРАВА»

1. Опис дисципліни

Дисципліна «Основи права»	Галузь спеціальність, вищої освіти знань, ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 20 - Аграрні науки та продовольство	Статус дисципліни: вибіркова Мова навчання: українська
Кількість залікових модулів – 3	Спеціальність: 201 - Агрономія	Рік підготовки: <i>Денна – 3</i> <i>Заочна - 3</i> Семестр: <i>Денна – 6</i> <i>Заочна - 6</i>
Кількість змістових модулів – 2	освітньо-професійна програма: Агрономія	Лекції: <i>Денна – 32 год.</i> <i>Заочна - 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год.</i> <i>Заочна - 4 год.</i>
Загальна кількість годин – 150 год.	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Самостійна робота: <i>Денна – 95 год.</i> <i>Заочна - 138 год.</i> Тренінг - 6 Індивідуальна робота: <i>Денна – 3 год.</i>
Тижневих годин – 10 з них аудиторних – 3		Вид підсумкового контролю – залік

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ПРАВА»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою курсу «Основи права» для здобувачів спеціальності «Агрономія» є формування системи базових правових знань, умінь і навичок, необхідних для розуміння сутності права та його ролі у регулюванні суспільних і професійних відносин; застосування правових норм у сфері землекористування, аграрної діяльності та охорони довкілля; забезпечення прав і обов'язків суб'єктів земельних, аграрних та екологічних правовідносин; формування правової культури та правомірної поведінки у професійній діяльності та суспільстві.

Особливу увагу приділено праву землекористування, аграрному та екологічному праву, а також праву екологічної безпеки, що є ключовими для професійної діяльності агрономів.

2.2. Завдання вивчення дисципліни «Основи права». Вивчити закономірності та особливості розвитку держави і права, фундаментальні положення Конституції України щодо регламентування діяльності держави та організації суспільного життя. Ознайомити здобувачів з основними галузями права України, особливостями земельного, аграрного, екологічного права та права екологічної безпеки, а також із їх практичним застосуванням. Розвивати навички аналізу правових явищ та ситуацій, користування нормативно-правовими актами, визначення прав і обов'язків суб'єктів правовідносин. Сформувати правовий світогляд майбутніх агрономів, систему правових уявлень, переконань та навиків правомірної поведінки. Створити мотивацію до самонавчання та особистісного розвитку у сфері правової культури та професійної діяльності.

2.3. В результаті вивчення дисципліни здобувачі освіти повинні **знати:** основні поняття, принципи та функції права; Конституцію України, систему права і систему законодавства; джерела права та їх ієрархію; основні галузі права України, зокрема земельне, аграрне, екологічне та право екологічної безпеки; права, свободи й обов'язки людини та громадянина, види юридичної відповідальності;

вміти: орієнтуватися у правовій системі України та аналізувати правові явища; тлумачити й застосовувати норми права у професійній діяльності та життєвих ситуаціях; користуватися нормативно-правовими актами; визначати права й обов'язки суб'єктів правовідносин; складати найпростіші юридичні документи та застосовувати механізми захисту прав.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ “ОСНОВИ ПРАВА”

Змістовий модуль 1. Вступ до права: правові поняття, джерела та поведінка суб'єктів

Тема 1. Правовідносини як основа правового регулювання. Джерела права.

Поняття правовідносин. Ознаки правовідносин. Матеріальні та юридичні передумови виникнення правовідносин. Суб'єкти правовідносин. Об'єкти правовідносин.

Джерела права: поняття, види, значення для регулювання правовідносин. Правова поведінка та її види. Поняття та види правомірної та неправомірної поведінки. Правопорушення: склад і види.

Тема 2. Державне управління і правовий контроль: сутність, органи влади та механізми реалізації

Поняття державного управління. Ознаки та принципи державного управління. Суб'єкти державного управління та контролю. Види та форми державного контролю. Механізми реалізації державного управління в аграрному секторі. Правомірна та неправомірна поведінка органів управління. Відповідальність за порушення норм державного управління та контролю.

Тема 3. Конституційні засади правового статусу громадян та гарантії реалізації їх прав і свобод

Поняття конституційних прав і свобод. Ознаки та види конституційних прав. Суб'єкти конституційних правовідносин. Механізми реалізації прав і свобод. Порушення конституційних прав і юридична відповідальність.

Тема 4. Цивільно-правові відносини: власність, договори, зобов'язання та спадкування

Поняття цивільних правовідносин. Ознаки цивільних правовідносин. Суб'єкти цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних правовідносин. Договори, зобов'язання, майнова відповідальність. Спадкування та правомірна поведінка у цивільних правовідносинах.

Майнові та немайнові права. Фізична особа як учасник цивільних відносин. Юридична особа як учасник майнових цивільних відносин. Об'єкти цивільних прав. Цивільна дієздатність та правоздатність фізичних осіб.

Джерела цивільного права. Загальна характеристика цивільного законодавства. Цивільний кодекс України. Поняття, зміст та форми права власності. Право власності юридичних осіб. Захист власності.

Тема 5. Трудове право: укладення і виконання трудового договору, права та обов'язки працівників і роботодавців

Поняття, предмет та джерела трудового права. Колективний договір, зміст та порядок укладення. Трудовий договір: сторони, зміст та види. Підстави припинення трудового договору та їх класифікація. Порядок оформлення звільнення і проведення розрахунків. Робочий час та час відпочинку. Поняття та види відпусток. Оплата та охорона праці. Трудова дисципліна: порядок застосування заохочень і дисциплінарних стягнень. Порядок вирішення трудових спорів. Порушення трудових норм і юридична відповідальність.

Змістовий модуль 2. Правове регулювання аграрної діяльності

Тема 6. Право власності на землю та право землекористування

Земельне законодавство. Суб'єкти та об'єкти права власності. Права та обов'язки власників земельних ділянок. Підстави виникнення прав власності на земельні ділянки.

Приватна природа права власності на природні ресурси фізичних та юридичних осіб. Обмеження, пов'язані з виникненням права приватної власності.

Право комунальної власності. Територіальні громади як суб'єкти права комунальної власності. Правомочності територіальних громад.

Право державної власності на землю. Суб'єкти і об'єкти права державної власності. Охорона права власності.

Право постійного, орендного і концесійного землекористування. Право постійного користування земельною ділянкою. Умови і порядок надання земельних ділянок юридичним особам у постійне користування та в оренду. Право оренди земельної ділянки. Спільні і відмінні риси. Об'єкти і суб'єкти права постійного, орендного і концесійного землекористування. Основні види оренди землі. Особливості оренди для різних категорій земель. Правове регулювання оренди земель сільськогосподарського та іншого призначення. Договір оренди земельної ділянки. Права та обов'язки користувачів.

Право земельного сервітуту. Добросусідство. Право довічного успадкованого володіння земельною ділянкою право постійного (безстрокового) користування земельною ділянкою. Право обмеженого користування чужою земельною ділянкою (сервітут).

Поняття емфітевзису та суперфіцій.

Тема 7. Особливості правового режиму використання земель окремих категорій

Поняття земельного фонду України. Склад та цільове призначення земель України. Поділ земель на категорії та його критерії.

Правовий режим земель сільськогосподарського призначення. Суб'єкти права сільськогосподарського землекористування та загальна характеристика їх правового статусу. Відшкодування шкоди та втрат сільськогосподарського виробництва.

Правовий режим земель у межах населених пунктів.

Правовий режим земель, що особливо охороняються.

Правовий режим земель лісгосподарського призначення.

Правовий режим земель водного фонду.

Правовий режим земель промисловості, транспорту, зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення.

Відповідальність за порушення земельного законодавства.

Тема 8. Правові засади природокористування, охорони довкілля та екологічної безпеки в аграрній сфері

Відтворення та підвищення родючості ґрунтів, підвищення продуктивності земель лісгосподарського призначення, забезпечення особливого режиму використання земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення. Особливості охорони земель від забруднення небезпечними речовинами.

Право екологічної безпеки: поняття та завдання. Правові механізми забезпечення безпеки довкілля. Відповідальність за порушення екологічних норм. Юридична відповідальність за екологічні правопорушення.

Тема 9. Правовий статус суб'єктів аграрного виробництва та державна підтримка

Аграрне законодавство. Поняття аграрних правовідносин. Ознаки та види аграрних правовідносин. Суб'єкти аграрних правовідносин. Об'єкти аграрних правовідносин. Правомірна та неправомірна поведінка у сфері аграрного виробництва. Види юридичної відповідальності у сфері аграрного права.

4. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ З ДИСЦИПЛІНИ “ОСНОВИ ПРАВА”

(денна форма навчання)

Назва теми	Кількість годин					Контрольні заходи
	лекції	практичні	індивід робота	тренінг	самост. робота	
Змістовий модуль 1. Вступ до права: правові поняття, джерела та поведінка суб'єктів						
Тема 1. Правовідносини як основа правового регулювання. Джерела права	2	2	1	2	11	Кейси, ситуаційні завдання
Тема 2. Державне управління і правовий контроль: сутність, органи влади та механізми реалізації	2				11	Кейси, ситуаційні завдання
Тема 3. Конституційні засади правового статусу громадян та гарантії реалізації їх прав і свобод	4				2	10
Тема 4. Цивільно-правові відносини: власність, договори, зобов'язання та спадкування	4	2	1	2	11	Кейси, ситуаційні завдання
Тема 5. Трудове право: укладення і виконання трудового договору, права та обов'язки працівників і роботодавців	4	2			11	Кейси, ситуаційні завдання
Змістовий модуль 2. Правове регулювання аграрної діяльності						
Тема 6. Право власності на землю та право землекористування	4	2	1	2	11	Кейси, ситуаційні завдання
Тема 7. Особливості правового режиму використання земель окремих категорій	4				11	Кейси, ситуаційні завдання
Тема 8. Правові засади природокористування, охорони довкілля та екологічної безпеки в аграрній сфері	4	2			8	Кейси, ситуаційні завдання
Тема 9. Правовий статус суб'єктів аграрного виробництва та державна підтримка	4	2			11	Кейси, ситуаційні завдання
Разом	32	14	3	6	95	

(заочна форма навчання)

Назва теми	Кількість годин		
	лекції	практичні	самост. робота
Змістовий модуль 1. Вступ до права: правові поняття, джерела та поведінка суб'єктів			
Тема 1. Правовідносини як основа правового регулювання. Джерела права	2	1	15
Тема 2. Державне управління і правовий контроль: сутність, органи влади та механізми реалізації			15
Тема 3. Конституційні засади правового статусу громадян та гарантії реалізації їх прав і свобод			15
Тема 4. Цивільно-правові відносини: власність, договори, зобов'язання та спадкування	2	1	15
Тема 5. Трудове право: укладення і виконання трудового договору, права та обов'язки працівників і роботодавців			15
Змістовий модуль 2. Правове регулювання аграрної діяльності			
Тема 6. Право власності на землю та право землекористування	2	1	15
Тема 7. Особливості правового режиму використання земель окремих категорій			15
Тема 8. Правові засади природокористування, охорони довкілля та екологічної безпеки в аграрній сфері			15
Тема 9. Правовий статус суб'єктів аграрного виробництва та державна підтримка	2	1	18
Разом	8	4	138

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. Вступ до права: правові поняття, джерела та поведінка суб'єктів

Практичне заняття № 1

Тема 1. Правовідносини як основа правового регулювання. Джерела права.

Мета практичного заняття: ознайомити здобувачів із поняттям правовідносин, їх ознаками, елементами та видами. Розглянути суб'єктів і об'єкти правовідносин, правомірну та неправомірну поведінку, склад правопорушення та види юридичної відповідальності. Удосконалювати навички аналізу правових ситуацій, логічного мислення та аргументованого обговорення, розвивати уміння складати прості юридичні документи. Сприяти формуванню

правової свідомості, відповідальності, поваги до прав інших та готовності до самостійного правового аналізу.

1. Поняття і структуру правовідносин, їх суб'єктів і об'єктів.
2. Джерела права, їх види та функції у регулюванні суспільних відносин.
3. Види правової поведінки та склад правопорушень.

Тема 2. Державне управління і правовий контроль: сутність, органи влади та механізми реалізації

Мета практичного заняття: ознайомити здобувачів із поняттям державного управління, органами влади та механізмами контролю за дотриманням правових норм. Розглянути види контролю та повноваження державних органів у сфері публічного управління. Удосконалювати навички аналізу правових документів, логічного мислення, усного та письмового висловлення думки. Виховувати правову культуру, громадянську відповідальність.

1. Поняття державного управління: сутність, ознаки, принципи.
2. Суб'єкти державного управління та контролю
3. Види та форми державного контролю
4. Механізми реалізації управління в аграрному секторі
5. Правомірна та неправомірна поведінка органів управління (приклади з практики аграрного сектору).

Практичне заняття № 2

Тема 3. Конституційні засади правового статусу громадян та гарантії реалізації їх прав і свобод

Мета практичного заняття: ознайомити здобувачів із сутністю конституційних прав і свобод, їх ознаками, видами та суб'єктами. Розглянути механізми реалізації прав і свобод громадян, а також порушення цих прав і відповідальність за порушення.

1. Поняття конституційних прав і свобод
2. Види конституційних прав
3. Суб'єкти конституційних правовідносин
4. Механізми реалізації прав і свобод
5. Порушення конституційних прав і юридична відповідальність: види правопорушень, відповідальність за порушення прав і свобод.

Практичне заняття № 3

Тема 4. Цивільно-правові відносини: власність, договори, зобов'язання та спадкування

Мета практичного заняття: ознайомити здобувачів із сутністю цивільних правовідносин, їх ознаками, суб'єктами та об'єктами. Розглянути поняття договорів, зобов'язань, спадкування, правомірної поведінки у цивільних відносинах, майнові та немайнові права.

1. Цивільне право і відносини, що ним регулюються. Цивільні правовідносини. Суб'єкти та об'єкти цивільно-правових відносин.
2. Загальна характеристика цивільного законодавства України.

3. Право власності в Україні. Захист власності.
4. Право власності юридичних осіб.
5. Загальні положення про договори.
6. Спадкування за цивільним правом.

Практичне заняття № 4

Тема 5. Трудове право: укладення і виконання трудового договору, права та обов'язки працівників і роботодавців

Мета практичного заняття: ознайомити здобувачів із основами трудового права, порядком укладення та виконання трудового договору, правами та обов'язками працівників і роботодавців, а також з трудовою дисципліною та юридичною відповідальністю за порушення трудових норм.

1. Поняття, предмет, джерела трудового права.
2. Колективний договір: зміст, порядок укладення, значення у трудових відносинах.
3. Трудовий договір: сторони, види, зміст, підстави припинення та порядок оформлення звільнення і розрахунків.
4. Робочий час та відпочинок, відпустки
5. Трудова дисципліна та юридична відповідальність.

Змістовий модуль 2. Правове регулювання аграрної діяльності

Практичне заняття № 5

Тема 6. Право власності на землю та право землекористування

Мета практичного заняття: ознайомити здобувачів із сутністю права власності на землю, її суб'єктами та об'єктами, правами та обов'язками власників земельних ділянок. Розглянути особливості права приватної, комунальної та державної власності, а також прав постійного, орендного та концесійного землекористування.

1. Характеристика земельного законодавства.
2. Суб'єкти та об'єкти права власності на землю.
3. Права та обов'язки власників земельних ділянок.
4. Приватна, комунальна та державна власність
5. Право постійного, орендного та концесійного користування
6. Сервітут, емфітевзис, суперфіцій

Тема 7. Особливості правового режиму використання земель окремих категорій

Мета практичного заняття: ознайомити здобувачів із категоріями земель України, їх цільовим призначенням та особливостями правового режиму використання. Розглянути відповідальність за порушення земельного законодавства.

1. Земельний фонд України: склад, цільове призначення, поділ на категорії
2. Правовий режим земель сільськогосподарського призначення
3. Землі населених пунктів: порядок використання, особливості земель загального користування

4. Землі, що особливо охороняються
5. Землі лісгосподарського та водного фонду
6. Землі промисловості, транспорту, оборони та іншого призначення
7. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

Практичне заняття № 6

Тема 8. Правові засади природокористування, охорони довкілля та екологічної безпеки в аграрній сфері

Мета: ознайомити здобувачів із правовими основами природокористування та охорони довкілля в аграрній сфері, принципами екологічної безпеки та механізмами забезпечення дотримання екологічних норм

1. Правові засади природокористування та охорони довкілля в аграрній сфері.
2. Відтворення та підвищення родючості ґрунтів.
3. Охорона земель природоохоронного, оздоровчого, рекреаційного та історико-культурного призначення.
4. Право екологічної безпеки: поняття, завдання, правові механізми.
5. Відповідальність за порушення екологічних норм та юридична відповідальність за екологічні правопорушення.

Практичне заняття № 7

Тема 9. Правовий статус суб'єктів аграрного виробництва та державна підтримка

Мета практичного заняття: ознайомити здобувачів із правовим статусом аграрних підприємств, суб'єктами та об'єктами аграрних правовідносин, формами правомірної та неправомірної поведінки у сфері аграрного виробництва та видами юридичної відповідальності

1. Поняття та види аграрних правовідносин
2. Суб'єкти аграрних правовідносин та їх об'єкти
3. Юридична відповідальність за порушення аграрного законодавства
4. Державна підтримка аграрного виробництва: субсидії, пільги, правові механізми.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота є основним способом засвоєння здобувачами навчального матеріалу в поза аудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочих планах у межах установленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача та виконується самостійно здобувачем.

У процесі виконання та оформлення здобувач може використовувати комп'ютерно-інформаційну технологію. Отримані здобувачем навички будуть застосовуватися у процесі виконання науково-дослідної роботи, що передбачає самостійний вибір одного із варіантів:

- участь в інтернет-конференціях;
- конспект на обрану тематику з доповіддю з власно розробленим здобувачем планом;
- реферат з доповіддю на тематику з вузької проблематики, що містить бібліографічний опис;

- анотація прочитаної додаткової літератури з курсу, бібліографічний опис, історичні розвідки;
- розроблення навчальних та діагностичних тестових 10 завдань до кожної теми курсу;
- начерки схем, розроблення структурно-функціональних схем по темах або на довільну тематику у межах дисципліни;
- написання есе чи творчого завдання, захист з презентацією.

Запропонована тематика (на власний вибір здобувача)

Тема 1. Правовідносини як основа правового регулювання. Джерела права

- Скласти схему «Структура правовідносин: суб'єкти, об'єкти, правова поведінка».
- Підготувати коротке повідомлення на тему: «Види джерел права та їх значення для аграрного сектору».

Тема 2. Державне управління і контроль

- Підготувати повідомлення: «Механізми реалізації державного управління та контролю у сільському господарстві».

Тема 3. Конституційні засади правового статусу громадян

- Скласти таблицю «Права, свободи та обов'язки громадян у сфері аграрного виробництва».
- Підготувати коротке есе порушення конституційних прав у аграрній сфері.

Тема 4. Цивільно-правові відносини: власність, договори, зобов'язання та спадкування

- Скласти схему «Суб'єкти та об'єкти цивільних правовідносин у аграрному секторі».
- Проаналізувати приклад правомірної та неправомірної поведінки у цивільних правовідносинах.

Тема 5. Трудове право: укладення і виконання трудового договору

- Скласти схему «Трудовий договір і колективний договір у аграрному виробництві».
- Підготувати повідомлення: «Права та обов'язки працівників і роботодавців у фермерському господарстві».

Тема 6. Право власності на землю та право землекористування

- Скласти схему «Суб'єкти та види прав власності і землекористування».

Тема 7. Особливості правового режиму використання земель окремих категорій

- Підготувати схему «Категорії земель України та їх правовий режим».
- Проаналізувати приклад порушення земельного законодавства та запропонувати заходи його усунення.

Тема 8. Правові засади природокористування та екологічної безпеки

- Підготувати схему «Природокористування та охорона довкілля в аграрному секторі».

- Скласти коротке повідомлення на тему: «Право екологічної безпеки: механізми та відповідальність».

Тема 9. Правовий статус суб'єктів аграрного виробництва та державна підтримка

- Скласти схему «Суб'єкти, об'єкти та види аграрних правовідносин».
- Підготувати повідомлення: «Правомірна поведінка у сфері аграрного виробництва».

Модуль «Самостійна робота» визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих при виконанні поставлених завдань.

7. ТРЕНІНГ З ДИСЦИПЛІНИ

Тематика тренінгу

1. Розробляти основні правові навички командної роботи.
2. Оцінювання економіко-правових наслідків функціонування організації (підприємства).

Організація і проведення тренінгу

1. **Вступна частина** проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.
2. **Організаційна частина** полягає у створенні робочого настрою між здобувачами, визначенні правил проведення тренінгового заняття. Можлива наявність роздаткового матеріалу у вигляді таблиць, бланків документів.
3. **Практична частина** реалізовується шляхом виконання завдань між здобувачами з певних проблемних питань теми тренінгового заняття.
4. **Підведення підсумків.** Обговорюється результати виконаних завдань у групах. Обмін думками з питань, які виносились на тренінгові заняття.

На тренінгу здобувачі закріплюють знання та розвивають необхідні навички при:

1. Розгляд кейсів (Case Studies): аналіз судової справи, обговорення законодавства; конфлікт інтересів - обговорення кейсу, де виникає конфлікт інтересів, і вироблення правових шляхів його вирішення.
2. Рольові ігри: здобувач в ролі медіатора у конфлікті, з метою досягнення мирного вирішення спору між сторонами.
3. Розробка нормативного акту на задану тематику з обговоренням та внесенням поправок.
4. Моделювання переговорів при укладенні контракту, враховуючи правові аспекти та інтереси сторін або моделювання переговорного процесу між державами або міжнародними організаціями щодо укладення угоди - на вибір здобувача.

Модуль «Тренінг» вкінці визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни «Основи права» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- модульний контроль;
- модульне тестування та опитування;
- реферати, есе;

- презентації результатів виконаних завдань та досліджень модуля «Самостійна робота»;
- виконання кейсових завдань;

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Основи права” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3
40%	40%	5%	15%
Поточне оцінювання	Модульний контроль	Тренінг	Самостійна робота

МОДУЛЬ 1. Оцінка за «поточне оцінювання» визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих не рідше як раз на два заняття.

Пропуски занять відпрацьовуються у години проведення консультацій. Невідпрацьовані заняття оцінюються в «0». Здобувачам, які навчаються за індивідуальним графіком, відпрацювання відбуваються у години консультацій у системі Moodle.

Критерії оцінювання поточного опитування:

90–100 балів – здобувач повністю засвоїв матеріал, відповідає самостійно, логічно й аргументовано, всебічно розкриває зміст питань.

75–89 балів – здобувач добре знає матеріал, але бракує глибини чи переконливості; можливі дрібні неточності.

65–74 бали – знання задовільні, основний зміст відтворено, але без аналізу та належного обґрунтування.

60–64 бали – знання поверхові, відповіді уривчасті, без належних пояснень, суттєві неточності.

1–59 балів – здобувач не засвоїв матеріал і не здатний розкрити зміст питань.

«Модульний контроль» проводиться з урахуванням усіх тем дисципліни. Включає виконання письмової роботи. Здобувачам, які навчаються за індивідуальним графіком, відпрацювання відбуваються у години консультацій у системі Moodle чи ZOOM.

Критерії оцінювання модульного контролю:

90–100 балів – повне, глибоке та аргументоване виконання всіх завдань.

75–89 балів – завдання виконані правильно, але є незначні неточності чи нестача аргументації.

65–74 бали – відтворено лише основний зміст, поверховий аналіз, часткові помилки.

60–64 бали – завдання виконано фрагментарно, суттєві недоліки у змісті.

1–59 балів – відповідь не відображає суті завдання.

МОДУЛЬ 2. Визначається як середнє арифметичне з виконаних завдань.

Оцінка визначається як середнє арифметичне з результатів виконання завдань тренінгового характеру (рольові ігри, дискусії, моделювання ситуацій).

Критерії оцінювання тренінгу:

90–100 балів – здобувач активно бере участь, демонструє глибоке розуміння теми, вміння застосовувати знання на практиці.

75–89 балів – участь активна, але не завжди достатньо аргументована чи повна.

65–74 бали – здобувач бере участь частково, відповіді поверхові.

60–64 бали – мінімальна участь, неповні знання.

1–59 балів – відсутність участі, відсутність результату.

МОДУЛЬ 3. Оцінка за завдання самостійної роботи (15%). Оцінка визначається як середнє арифметичне оцінок за виконання завдань самостійної роботи (підготовка есе, рефератів, аналіз джерел).

Критерії оцінювання:

90–100 балів – завдання виконано повністю, з аргументами, прикладами та власними висновками.

75–89 балів – завдання виконано правильно, але бракує глибини чи оригінальності.

65–74 бали – подано основний зміст, але без аналізу, з помилками.

60–64 бали – робота уривчаста, неповна, поверхова.

1–59 балів – робота не виконана або виконана неналежно.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА

№ п/п	Найменування	Номер теми
1.	Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: <i>MS Office</i>	1-9
2.	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій (проектор; <i>on-line</i> платформи: <i>ZOOM</i> ; <i>Google Meet</i>)	1-9
3.	Система дистанційного навчання ЗУНУ <i>moodle.wunu.edu.ua</i>	1-9
4.	Кейсові завдання з дисципліни «Основи права»	1-9
5.	Телекомунікаційне програмне забезпечення (<i>Internet Explorer</i> , <i>Opera</i> , <i>Google Chrome</i> , <i>Firefox</i>) 1. www.rada.gov.ua – Офіційний сайт Верховної Ради України. 2. www.kmu.gov.ua – Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. 3. www.minjust.gov.ua – Офіційний сайт Міністерства юстиції України. 4. www.court.gov.ua – Офіційний портал Судової влади України. 5. ww.nbu.gov.ua – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.	1-9

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Конституція України : Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-вр>. (дата звернення 29.08.2025).

2. Земельний Кодекс України : Закон України від 25.10.2001 № 2768-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text>

3. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>

4. Кодекс України про адміністративні правопорушення : Закон України . ід 07.12.1984 р. № 8073-X URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>
5. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991р. № 1264-XII URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
6. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>
7. Загальна декларація прав людини від 10.12.1948р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
8. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод (з протоколами) (Європейська конвенція з прав людини) від 04.11.1950 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text
9. Міжнародний пакт про громадянські та політичні права : Пакт від 16.12.1966 р. URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_043#Text
10. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
11. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10.12.1971 р. № 322-VIII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text>
12. Кримінальний кодекс України : Закон України від 05.04.2001 № 2341-II. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
13. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855>
14. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 № 755-IV. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15>
15. Про державну підтримку сільського господарства України : Закон України від 24.06.2004 р. № 1877-IV URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15#Text>
16. Про захист прав споживачів: Закон України від 12.05.1991 № 1023-XII. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-12>
17. Про оренду землі: Закон України від 06.10.1998 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/161-14#Text>
18. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#n2320>
19. Аграрне право : підручник / В.М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко, І. М. Кульчій та ін. ; за ред. А. М. Статівки. Вид. 2-ге, змін Харків : Право, 2021. 416 с.
20. Аграрне право: конспект лекцій: навч. посіб. для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право» / кол. авт.: Ю. Ю. Бакай, Д. Ю. Кондратенко, Г. С. Корнієнко та ін.; за заг. ред. Т. В. Курман, А. М. Статівки. Харків : Юрайт, 2022. 172 с.
21. Аграрне та земельне право України: сучасна парадигма і перспективи розвитку : колективна монографія / за ред.: А. П. Гетьмана, Т. В. Курман. Харків : Юрайт, 2022. 576 с.
22. Бурима К.В. Індивідуальні трудові спори. *Право і суспільство*. 2022. № 3. С. 94-101.
23. Екологічне право : підручник / [А. П. Гетьман, Г. В. Анісімова, Є. П. Суєтнов та ін.] ; за ред. А. П. Гетьмана ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків : Право, 2024. 1008 с
24. Екологічне право України. Спеціальна та Особлива частини: підручник / Краснова М.В., Краснова Ю.А. Київ: НУБіП України, 2023. 278 с.
25. Земельне право : підручник. 3-тє вид., доп. і перероб.; за ред. М. В. Шульги. Харків : Юрайт, 2023. 592 с
26. Зигрій О. Правові проблеми передачі земель у власність об'єднаним територіальним громадам в Україні. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В. І. Вернадського*. 2020. Том 31 (70). № 3. С. 91-95.

27. Зигрій О., Кійко К., Мацук С. Інтерпретації та захист екологічних прав людини: міжнародні стандарти та українські реалії. *Актуальні проблеми правознавства*. 2022. Випуск 1 (29). С. 55-63.
28. Мороз О.В. Зміст цивільно-правового договору. *Право і суспільство*. 2022. № 2. С. 69-74.
29. Правознавство: навчальний посібник, за заг. ред. С.В. Петкова. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2020. 360 с.
30. Практика Верховного Суду у справах про захист речових прав. URL : <https://yurgazeta.com/publications/practice/sudova-praktika/praktika-verhovnogo-sudu-u-spravah-pro-zahistrechovih-prav.html>
31. Стефанчук М.О. Цивільна правосуб'єктність фізичних осіб та особливості її здійснення : монографія. Київ: Алерта, 2020. 479 с.
32. Kodeks pracy. URL : <https://dziennikustaw.gov.pl/DU/rok/2022/pozycja/1510>
33. Serhii Lukash. Place and significance of ILO regulatory documents in the system of labour law sources of Ukraine. Підприємництво, господарство і право. 2022. № 1. С. 23-27.
34. Zyhrii Olha, Tetiana Sukhorebra, Ihor Metelskyi, Yurii Piliukov, Iryna Yurkevych. Main principles of ecology politics and law of the EU. RIVISTA DI SCIENZE GIURIDICHE a cura della Facoltà di Giurisprudenza dell'Università Cattolica di Milano JUS-ONLINE, Vol. IX, N. 2. 3/2023. P. 243-258. URL: https://jus.vitaepensiero.it/download/dettaglio.php?id_download=501&ddoc=1
35. Zyhrii O., Zaitseva-Kalaur I. Features of the formation and implementation of environmental policy institutions of European cooperation: a challenge for the EU and Ukraine. *Polish Journal of Science*. Warszawa, 2023. №64. P.33-37. URL: <https://www.poljs.com/wp-content/uploads/2023/07/POLISH-JOURNAL-OF-SCIENCE-%E2%84%9664-2023.pdf>
36. Zyhrii Olha. Organizational and Legal Mechanism of Land Reform Completion in Ukraine (Mechanizm organizacyjno-prawny do zakończenia reformy gruntowej na Ukrainie). Uniwersytet Warmińsko. *Studia Prawnoustrojowe. Olsztynie*. 2020. №47. P. 239-246.